

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

ZAVOD
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ŠOLSTVO

Glasbena šola

Izobraževalni program: Glasba

Predmet: JAZZ KONTRABAS – BAS KITARA

Učni načrt

Ljubljana 2024

JAZZ KONTRABAS – BAS KITARA

Učni načrt

Izobraževalni program GLASBA, GLASBENA ŠOLA

Avtor: Herman Gaiser

Uredile: dr. Inge Breznik, dr. Branka Rotar Pance, Magdalena Međeral, Polonca Češarek Puklavec

Recenzenta: Matej Hotko in Peter Smrdel

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Izdala: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod RS za šolstvo

Za ministrstvo: dr. Vinko Logaj

Za zavod: Jasna Rojc

Objava na spletnem naslovu

https://urednik-gov.sigov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Glasbena-sola/Ucni-nacrti/Ucni_nacrti_program_Glasba/Jazz-kontrabas-bas-kitara.pdf

Prva spletna izdaja

Ljubljana 2024

Učni načrt za predmet jazz kontrabas – bas kitara v izobraževalnem programu Glasba, Glasbena šola je Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje določil na 239. seji dne 17. 10. 2024.

Izobraževalne programe Predšolska glasbena vzgoja, Glasbena pripravnica in Plesna pripravnica ter učne načrte, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 49. seji dne 11. 4. 2002, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so bili objavljeni v Uradnem listu RS št. 45/02. Izobraževalna programa Glasba in Ples ter učne načrte, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 56. seji dne 20. 3. 2003, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so objavljeni v Uradnem listu RS št. 55/03. Dopolnjeni predmetnik in učne načrte za program Glasba, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 127. seji dne 19. 11. 2009, je sprejel pristojni minister za izobraževanje in so objavljeni v Uradnem listu RS št. 11/10.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 216479747](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:si:hbz:5-116479747)

ISBN 978-961-03-0875-1 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Sestavljavci izobraževalnih programov in učnih načrtov

Izobraževalni program Glasba

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Člani nacionalne komisije so bili tudi koordinatorji razširjenih predmetnih skupin za godala in brenkala, pihala, trobila in tolkala, instrumente s tipkami in petje, orkester in komorno igro ter nauk o glasbi in solfeggio.

Učne načrte za predmete: violina, viola, violončelo, kontrabas, flavta, oboa, klarinet, fagot, saksofon, rog, trobenta, pozavna, tuba in druga konična trobila, tolkala, petje, klavir, harmonika, orgle, kitara, harfa, kljunasta flavta, diatonična harmonika, citre, tamburice, orkester, komorna igra ter nauk o glasbi in solfeggio so na podlagi učnih načrtov za glasbene šole, ki jih je sprejel Strokovni svet za vzgojo in izobraževanje SR Slovenije dne 27. 9. 1979 oziroma 16. 4. 1992 (orgle), pripravili: Draga Ažman, Kristina Babič, Martin Bajde, Marcos Bajuk, Jože Balažic, Volodja Balžalorsky, Renata Bauer, Dalibor Bernatović, Vlasta Bezjak, Andžela Blažeka, Željko Bradić, Tatjana Šporar Bratuž, Jernej Brenc, Ksenija Trotovshek Brlek, Sonja Cigan, Bojan Cvetrežnik, Matjaž Drevenšek, Boris Dvoršak, Maja Gogala Dvoršak, Tatjana Dvoršak, Darinka Fabiani, Mateja Ferenčak, Simona Fisher, Marija Feguš Friedl, Cita Galič, Slavko Goričar, Drago Gradišek, Jelka Grafenauer, Jožica Grebenšek, Hinko Haas, Tomaž Habe, Karmen Hlade, Žarko Ignjatović, Jakob Ivan, Jasenka Jelačić, Lučka Joksič, Marinka Kukec Jurič, Ileana Bratuž Kacjan, Janja Kipič, Mateja Prem Kolar, Albert Kolbl, Jolanda Korat, Ruda Ravnik Kosi, Polona Kovač, Eva Kranjčan, Marija Kregar, mag. Igor Krivokapič, Dragutin Križanič, Peter Kruder, Karel Leskovec, Venčeslav Lenarčič, Boštjan Lipovšek, Andrej Lorber, Matija Lorenz, Tomaž Lorenz, Zoran Lupinc, Majda Lužnik, Svetlana Marinković, Lidija Maletič, Zdenka Kristl Marinič, Zoran Marković, Milivoj Matković, Marjetka Minič, Peter Napret, Jerko Novak, dr. Breda Oblak, Marija Okoliš, Igor Oulokin, dr. Branka Rotar Pance, Lidija Pavlica, Barbara Pibernik, Tomaž Plahutnik, Darij Pobega, Metka Podpečan, Saša Potisk, Robert Prednik, Bronka Prinčič, mag. Majda Zaveršnik Puc, Dušan Remšak, Vildana Repše, Božo Rogelja, Ivanka Ropas, Vita Gregorc Rošker, dr. Janja Črčinovič Rozman, Miro Saje, Barbara Sevšek, Doroteja Cestnik Spasić, Robert Stanič, Robert Stopar, Dušanka Stražar, Marjan Stropnik, Vesna Stropnik, Zlatko Špoljar, Franc Štuhec, Dolores Šturman, Borivoj Šurbek, Milan Švagan, Damir Tkavc, Metod Tomac, Miro Tomšič, Mile Trampuš, Mojca Tratar, Vojko Trnjek, Mojca Volavšek, Fanika Vošnjak, Oto Vrhovnik, Nina Venier Zalokar, mag. Ema Zapušek, Janez Zavec, Ivana Zihlerl, Blaž Zupan, Stanko Žagar, Lidija Žefran, Andreja Žel, Nikolaj Žličar in Franc Žugelj.

Jezikovni pregled: Janko Potrata

Dopolnjeni predmetnik in učne načrte v izobraževalnem programu Glasba, ki jih je na 127. seji dne 19. 11. 2009 določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje, je pripravila Nacionalna komisija za glasbeno šolstvo v sestavi: Drago Arko – predsednik, mag. Tomaž Faganel, mag. Ivan Florjanc, Marija Gombač, Primož Malavašič, Matej Selan, dr. Dragica Žvar, Januš Rasiewicz, Mateja Valič Presetnik, Tomaž Buh, Marija Gregorc, Zdravko Hribar in Anton Savnik.

V razširjenih predmetnih skupinah za posamezna področja pa so sodelovali še: Franc Žugelj, Miro Saje, Matjaž Jevšnikar, Drago Gradišek, Albert Kolbl, Igor Krivokapič, Matej Zupan, Božo Rogelja, Slavko Goričar, Matjaž Drevenšek, Milan Švagan, Martin Bajde, Miro Tomšič, Vildana Repše, Mile Kosi in Kristian Kolman.

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Izobraževalna programa Predšolska glasbena vzgoja in Glasbena pripravnica

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Učne načrte so pripravili:

Marija Gregorc, dr. Barbara Sicherl - Kafol, Anton Gorjanc, Marija Okoliš in Irena Rigo.

Izobraževalna programa Plesna pripravnica in Ples

Je pripravila Nacionalna komisija za vsebinsko prenovu glasbenega šolstva v sestavi: red. prof. dr. Primož Kuret – predsednik, mag. Franci Okorn – namestnik predsednika in člani mag. Dimitrij Beuermann, Tomaž Buh, Anton Gorjanc, Marija Gregorc, Zdravko Hribar, mag. Ivan Marin, Matej Selan, Viktor Zadnik in Marjetka Loborec (strokovna tajnica).

Učne načrte so pripravili: za balet Matej Selan, Iko Otrin in Vlasta Veselko; za sodobni ples Jana Kovač Valdes, Ana Vovk Pezdir, Petra Pikalo in Vlasta Veselko; za plesno pripravnico Matej Selan, Jana Kovač Valdes, Alenka Tomc in Iko Otrin.

Dopolnitve učnih načrtov (minimalne standarde znanja in didaktična priporočila za doseganje minimalnih standardov znanja) ter znanja izvajalcev za programe Predšolska glasbena vzgoja, Glasbena pripravnica, Plesna pripravnica, Glasba in Ples, ki jih je določil Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje na 218. seji dne 16. 12. 2021, je pripravila Nacionalna komisija za glasbeno šolstvo v sestavi: red. prof. mag. Ivan Florjanc – predsednik, Drago Arko, dr. Dimitrij Beuermann, Magdalena Međeral, Helena Meško, Helena Valerija Krieger, Marko Možina, Dejan Prešiček, dr. Nejc Sukljan in Boris Štih.

Jezikovni pregled: Mira Turk Škraba

Kazalo vsebine

1 OPREDELITEV PREDMETA.....	6
2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA	6
4 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – VSEBINE	9
5 STANDARDI ZNANJA	20
5.1 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA	20
6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA	22
7 IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI	22
ZNANJA IZVAJALCEV	22

1 OPREDELITEV PREDMETA

Kontrabas je največji in po zvoku najnižji godalni inštrument, uglašen v kvartah, kar ga razlikuje od drugih godal. V sodobnem času je nepogrešljiv v vseh instrumentalnih zasedbah, s posebnim poudarkom na jazzu, v katerem je njegov glavni namen ritmično-harmonska podpora. Basist pogosto uporablja tehniko pizzicato, pri kateri igra brez loka. To tehniko so do popolnosti razvili virtuozni, kot so Charles Mingus, Paul Chambers, Ray Brown, kar je kontrabasu omogočilo izjemno izrazno moč in prilagodljivost v jazz glasbi.

Bas kitara ali električni bas je električni štiristrunski inštrument, ki je po obliki podoben kitari, vendar ima daljši vrat in debelejšje strune. Razvoj bas kitare je omogočil nastanek sodobnejše in glasnejše glasbe, saj kontrabas ni mogel slediti naraščajoči glasnosti bobnov in električnih kitar ter ohranjati stabilne zvočne slike v spodnjih registrih pri večjih glasbenih zasedbah, kot so bi bandi.

2 SPLOŠNI CILJI PREDMETA

Učenci:

- razvijajo glasbeno nadarjenost, ljubezen do glasbe in veselje do igranja na kontrabas;
- ob igranju na kontrabas razvijajo glasbene sposobnosti, veščine, glasbeno mišljenje in interese;
- spoznavajo glasbeno literaturo, ustvarjalce, poustvarjalce, zakonitosti gradnje glasbenih del in vlogo glasbe v družbenem kontekstu v različnih časovnih obdobjih in okoljih;
- skrbijo za prenos in ohranjanje nacionalne in občečloveške glasbene dediščine in identitete;
- razvijajo pozitiven odnos do glasbene umetnosti in kulture s posebnim poudarkom na slovenski umetni in ljudski glasbi kot delu svetovne glasbene zakladnice;
- se razvijajo v pretanjene in kritične poslušalce in se oblikujejo v bodočo koncertno publiko;
- v skladu s svojimi zmožnostmi in znanji vrednotijo izvedbe glasbenih del;
- razvijajo zmožnosti vživljanja v umetniška dela, občutljivost, strpnost, spoštovanje drugačnosti in odprtost za sodelovanje z različnimi ljudmi;
- funkcionalno uporabljajo glasbena znanja in veščine v različnih oblikah glasbene komunikacije s soizvajalci glasbenih del in poslušalci;
- se oblikujejo v vsestranske in ustvarjalne osebnosti s pozitivnim odnosom do dela in interesom za osebno rast in razvoj;
- skozi različne oblike glasbenega udejstvovanja razvijajo čustveni in socialni potencial in ozaveščajo njegovo vsestransko dobrobit;
- razvijajo čustveno inteligenco kot temeljni pogoj za učenje ter čustveno in socialno zrelost;
- smiselno in kritično uporabljajo sodobno tehnologijo;
- ozaveščajo pomen in vlogo glasbenega udejstvovanja v povezavi s trajnostnim razvojem;
- v skladu z zmožnostmi in interesi pridobivajo znanja in izkušnje, ki jih vodijo v nadaljnje ljubiteljsko glasbeno udejstvovanje v ansamblih, orkestrih in pevskih zborih, ali v nadaljnje profesionalno glasbeno izobraževanje.

3 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – DEJAVNOSTI

	NIŽJA STOPNJA	VIŠJA STOPNJA
Učenci:	1., 2., 3. in 4. razred	5. in 6. razred
igrajo na kontrabas – bas kitaro;	<ul style="list-style-type: none"> • spoznavajo kontrabas – bas kitaro in razvijajo interes zanj; • spoznavajo in usvajajo ustrezno telesno držo in sproščenost mišic pri igranju kontrabasa; • pravilno postavljajo levo roko (prstni redi) in desno roko (pizzicato – postavitev palca na ubiralno, vaje za kazalec in sredinec preko strun), • namenjajo pozornost pizzicatu in lokovi tehniki, • igrajo lestvice in trozvoke (v obsegu dveh oktav), • berejo in razumejo notni zapis, • igrajo preproste jazz standarde, • postopno igrajo v višjih legah, • povezujejo tehniko z muzikalnostjo, • oblikujejo ton v različne dinamične razpone (p, mf, f), • uporabljajo jazzovske notne zapise (leadsheete), • igrajo preproste jazzovske skladbe na pamet, • sami transkribirajo preproste basovske figure, • spoznavajo in igrajo lahke improvizacije v eni tonaliteti, na enem akordu, • spoznavajo slovensko glasbo in pomembnejše slovenske ustvarjalce in poustvarjalce na področju jaza in zabavne glasbe, • učijo se s pomočjo lastnih in tujih zvočnih in video posnetkov, • razvijajo pozitivno samopodobo, potrebno za javno nastopanje; 	<ul style="list-style-type: none"> • nadgrajujejo tehniko igranja na kontrabasu in bas kitari, • igrajo zahtevnejši repertoar iz jaza in zabavne glasbe in pri tem razvijajo glasbeni posluš za kompleksnejše harmonije, • igrajo v palčevi poziciji, • pripravljajo lastne aranžmaje jazzovskih standardov, • razvijajo half time in walking bas linije, • dodatno razvijajo svojo sposobnost izvajanja solov, • razvijajo sposobnosti načrtovanja in doseganja različnih izraznih in stilskih elementov, • igrajo spremljavo v različnih zasedbah, • igrajo na internih in javnih nastopih v šoli in zunaj nje ter ob tem razvijajo in krepijo pozitivno samopodobo;
solfeggiirajo;	<ul style="list-style-type: none"> • pojejo in oblikujejo preproste ritmične vzorce po posluhu, • pojejo intervale (kot pomoč pri menjavi leg), • se urijo v natančnem branju ritma in ritmično-melodičnih 	<ul style="list-style-type: none"> • pojejo intervale (kot pomoč pri menjavi leg), • natančno upoštevajo trajanje tonov, • transkribirajo preproste instrumentalne fraze,

	<p>zapisov,</p> <ul style="list-style-type: none"> • povezujejo tehniko z muzikalnostjo; 	<ul style="list-style-type: none"> • analizirajo skladbe;
<p>spoznavajo, ocenjujejo in vrednotijo glasbo;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • učijo se igranja in branja notnega zapisa v basovskem ključu v izbrani literaturi za jazz kontrabas, • usvajajo osnove glasbene teorije, • spoznavajo zgodovinski razvoj jazz glasbe, predvsem jazz basiste, • razvijajo občutljivost za vrednotenje svojih glasbenih izvedb; 	<ul style="list-style-type: none"> • nadgrajujejo in bogatijo svoj instrumentalni repertoar, • spoznavajo značilnosti različnih stilnih obdobjev v jazzu in zabavni glasbi, • kritično vrednotijo lastne izvedbe in izvedbe drugih izvajalcev s področja jazza in zabavne glasbe;
<p>ustvarjajo glasbo in uporabljajo učno tehnologijo;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • improvizirajo lastne preproste melodije na podlagi pridobljenega znanja ter izvajajo improvizacije na preproste jazzovske skladbe, • poslušajo posnetke svojega igranja in igranja drugih, • ustvarjajo lastne glasbene vsebine za jazz kontrabas – bas kitaro v skladu s svojimi zmožnostmi in znanji, • pri glasbenih dejavnostih uporabljajo avdio in video opremo; 	<ul style="list-style-type: none"> • pri ustvarjanju uporabljajo sodobne učne pripomočke, • razvijajo improvizacijo v skladu s svojimi zmožnostmi in usvojenimi znanji, • se snemajo in analizirajo svoje igranje, • pri glasbenih dejavnostih uporabljajo avdio in video opremo;
<p>skupinsko muzicirajo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo z učiteljem in se z izvajanjem lažjih skladb v skupini z drugimi inštrumenti navajajo na skupinski igro, • igrajo v različnih jazz skupinah. 	<ul style="list-style-type: none"> • igrajo z učiteljem, • nadgrajujejo svoje igranje v skupini, • sodelujejo v kompleksnejših instrumentalnih in vokalno-instrumentalnih sestavih in spoznavajo principe vodenja letih.
<p>Dodatni pouk</p>	<p>Intenzivnejše razvijanje tehničnih in muzikalnih prvin do stopnje celovitega uresničevanja ciljev in brežhibnega obvladovanja vsebin, predpisanih za posamezni razred oziroma stopnjo izobraževanja.</p>	

4 OPERATIVNI CILJI PREDMETA – VSEBINE

1. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine

Učenec:

- pozna pravilno postavitev leve in desne roke,
- se uči pravilne drže loka,
- igra po praznih strunah, spoznava različne vaje za pizzicato, z vajami utrjuje prste desne roke,
- igra dolge, enakomerne tone po vseh praznih strunah v različnih ritmičnih motivih,
- spoznava postavitev osnovne pozicije prstov v prvi legi – obrazložitev dejstev – 1., 2., 4. prst in razmerja tonov,
- igra v čisti intonaciji,
- pozna in uporablja osnovne oznake za dinamiko od p do f,
- izvaja vaje za moč prstov: pizzicato z levo roko, pritiskanje prstov ob struno (da se sliši zvok),
- igra durove (G, D, C, F) in molove (e, h, a, d) lestvice ter razložene akorde čez eno oktavo,
- spoznava pentatonično lestvico,
- spoznava jazzovske forme: blues (12-taktna forma), 32-taktna forma (AABA, AB),
- spoznava različne basovske figure: Half-Time Walking na različne forme (blues, AABA, AB).

Šole/metode, etude

- S. Marinović: Moj prvi kontrabas
- O. Ševčik: 2. šola lokove tehnike
- Bille: Šola za kontrabas
- S. Suzuki: Bass School, Vol. 1
- E. Fuqua: Walking Bassics

Skladbe

- M. Sepe/G. Strniša: Zemlja pleše
- B. Lesjak/F. Milčinski: Ne čakaj na maj
- J. Robežnik/G. Strniša: Orion
- C. Parker: Now's the Time
- H. Babasin: Blues in the Closet
- The New Realbook (Sher Music Co.)

Opombe

Poleg navedenih šol/metod, etud, skladb ipd. lahko uporabljamo tudi drugo ustrezno literaturo.

Izpitne vsebine

- Durova lestvica in molova lestvica čez eno oktavo z lokom
- Etuda (tehničnega značaja)
- Lahka blues linija v polovinkah in četrtnkah
- Preprosta blues tema (Now's the Time, Blues in the Closet)

Učenec izvaja vse izpitne vsebine na pamet.

2. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine

Učenec:

- nadgrajuje tehnične sposobnosti pizzicata in igranja z lokom (lokovanje po praznih strunah, lokovanje čez strune),
- izvaja vaje za intonacijo (menjava leg),
- igra durove (G, D, C, F, Bb) in molove (g, d, a, h) lestvice ter razložene akorde čez eno oktavo,
- igra f-mol blues lestvico,
- igra pentatonično lestvico,
- spoznava artikulacijo tonov: poudarki, fraziranje, legato,
- igra preproste skladbe ob posnetku,
- se uvaja v improvizacijo,
- igra preproste fraze v različnih tonalitetah,
- bere in razume osnovne akordne simbole in hkrati igra bas linijo,
- piše lastne basovske figure, walking linije,
- spoznava druge glasbene stile (funk, rock, latin).

Šole/metode, etude

- F. Simandl: Šola za kontrabas
- Bille: Šola za kontrabas
- S. Suzuki: Bass School, Vol. 1, 2
- J. Patitucci: How To Play Walking Basslines
- A. Mayerl: Walking Bass
- E. Fuqua: Walking Bassics
- R. Gourlay: Walking in the footsteps of Paul Chambers

Skladbe

- H. Hancock: Cantalupe Island
- H. Hancock: Watermelon Man
- J. Kosma : Autumn Leaves
- I. Berlin : All Of Me
- The New Realbook (Sher Music Co.)

Opombe

Poleg navedenih šol/metod, etud, skladb ipd. lahko uporabljamo tudi drugo ustrezno literaturo.

Izpitne vsebine

- Durova lestvica in molova lestvica čez eno oktavo
- Blues lestvica
- Blues linija v hitrejšem tempu
- Etuda z lokom ali pizzicato
- Skladba preprostejšega jazzovskega standarda

Učenec izvaja vse izpitne vsebine na pamet.

3. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine

Učenec:

- nadgrajuje tehnične sposobnosti pizzicata in igranja z lokom (študij težjih lokovih načinov in kombinacij),
- igra vaje za intonacijo (menjava leg), četverožvoke,
- igra različne lestvice ter njene moduse (dur, mol, mel. mol) čez dve oktavi z lokom,
- spozna 7 modusov durove lestvice,
- igra pentatonično lestvico in jo uporablja v improvizaciji,
- izvaja dinamiko od p do f,
- spoznava walking bas linije priznanih jazzovskih basistov (kot so npr. Paul Chambers, Ron Carter, Ray Brown),
- transkribira lažji bas solo in bas linijo ter jo igra ob posnetku (npr. blues),
- se uči jazz standarde na pamet (spoznava različne metode za razvijanje spomina),
- igra skladbe v hitrejšem tempu,
- se uči linije na bas kitari (funk, Motown, latin),
- posluša in po posnetku zapisuje note (transkripcije basovskih linij, npr. Paula Chambersa, Raya Browna, Rona Carterja),
- improvizira preko blues forme in preprostejših jazz standardov.

Šole/metode, etude

- F. Simandl: Šola za kontrabas
- Bille: Šola za kontrabas
- L. Streicher: My way of playing double bass, 1. in 2. del
- S. Suzuki: Bass School, Vol. 2, 3
- J. Patitucci: How To Play Walking Basslines
- A. Mayerl: Walking Bass
- R. Gourlay – Walking in the footsteps of Paul Chambers

Skladbe

- B. Howard: Fly Me To The Moon
- J. Zawinul: Mercy, Mercy, Mercy
- M. Davis: So What
- The New Realbook (Sher Music Co.)

Opombe

Poleg navedenih šol/metod, etud, skladb ipd. lahko uporabljamo tudi drugo ustrezno literaturo.

Izpitne vsebine

- Različni modusi durove lestvice čez dve oktavi z lokom (npr. miksolidijska, dorska)
- Dve jazz skladbi (bas linija, melodija)
- Skladba slovenskega avtorja s področja jazz in zabavne glasbe
- Walking bas linija (npr. Paul Chambers, Ron Carter)

Učenec izvaja vse izpitne vsebine na pamet.

4. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine

Učenec:

- nadgrajuje tehnične sposobnosti pizzicata in igranja z lokom,
- igra vaje za intonacijo,
- igra durove, molove lestvice in njune moduse ter razložene akorde (dur, mol, melodični mol, harmonični mol) čez dve oktavi,
- transkribira bas solo in bas linijo,
- pozna latin bas linije (bossa nova, samba, afro cuban idr.),
- širi repertoar jazzovskih skladb,
- daje poudarek igranju jazzovskih balad in valčkov,
- izpopolnjuje znanje walking bas linij (triolski fill, predložki, double time felling).

Šole/metode, etude

- F. Simandl: Šola za kontrabas
- Bille: Šola za kontrabas
- L. Streicher: My way of playing double bass, 1. in 2. del
- S. Suzuki: Bass School, Vol. 3, 4
- J. Patitucci: How To Play Walking Basslines
- J. Stinnett: The Music of Paul Chambers
- J. Goldsby: Bass Notes for Acoustic and Electric Bass
- A. Mayerl: Walking Bass
- R. Appleman: Sight Reading
- R. Brown: The Bass Method

Skladbe

- H. Merrill: You'd Be So Nice To Come Home To
- H. Mancini: Days Of Wine And Roses
- S. Rollins: Doxy
- The New Realbook (Sher Music Co.)

Opombe

Poleg navedenih šol/metod, etud, skladb ipd. lahko uporabljamo tudi drugo ustrezno literaturo.

Izpitne vsebine

- Različni modusi durove lestvice čez dve oktavi z lokom
- Dve jazz skladbi (bas linija, melodija, preprosti bas solo)
- Skladba slovenskega avtorja s področja jaza in zabavne glasbe
- Transkripcija
- Etuda z lokom ali pizzicato

Učenec izvaja vse izpitne vsebine na pamet.

Napredovanje

Učenec, ki je uspešno opravil izpit ob koncu nižje stopnje glasbene šole, se lahko vpiše na višjo stopnjo glasbene šole, če je mnenje izpitne komisije in učiteljskega zbora o njegovi nadarjenosti pozitivno.

5. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine

Učenec:

- nadgrajuje tehnične sposobnosti pizzicata in igranja z lokom,
- igra durove, molove lestvice in njune moduse ter razložene akorde (dur, mol, mel. mol, harm. mol) čez dve oktavi,
- nadgrajuje improvizacijo in jazz fraziranje,
- transkribira bas solo in bass linije,
- igra bebop teme (pizz. in z lokom),
- igra blues v različnih tonalitetah (tema, bass linija, bass solo),
- spoznava neparne bas linije in različne taktovske načine (7/4, 7/8, 11/8 idr.),
- spoznava formo Rhythm Change (učenje različnih tem na to podlago, walking bas, improvizacija).

Šole/metode, etude

- F. Simadl: Šola za kontrabas
- Bille: Šola za kontrabas
- J. Patitucci: How To Play Walking Basslines
- J. Goldsby: The Jazz Bass Book
- J. Goldsby: Bass Notes for Acoustic and Electric Bass
- J. Goldsby: Jazz Bowing Techniques
- J. Stinnett: The Music of Paul Chambers
- R. Brown: The Bass Method
- R. Appleman: Sight Reading
- J. Patitucci: 60 Melodic Etudes

Skladbe

- O. Pettiford: Tricotism
- S. Rollins: St. Thomas
- J. Klener, S. M. Lewis: Just Friends
- D. Ellington: Satin Doll
- D. Ellington: Take The »A« Train
- The New Realbook (Sher Music Co.)

Opombe

Poleg navedenih šol/metod, etud, skladb ipd. lahko uporabljamo tudi drugo ustrezno literaturo.

Izpitne vsebine

- Različni modusi durove lestvice in melodičnega mola čez dve oktavi
- Dve jazz standardni skladbi (bas linija, melodija, bas solo)
- Skladba slovenskega avtorja s področja jazza in zabavne glasbe
- Transkripcija
- Etuda

Učenec izvaja vse izpitne vsebine na pamet.

6. RAZRED

Tehnične in muzikalne prvine

Učenec:

- nadgrajuje tehnične sposobnosti pizzicata in igranja z lokom,
- daje poudarek improvizaciji z lokom,
- igra kadence II-V-I v duru in molu,
- igra durove lestvice in molove lestvice ter njune moduse in razložene akorde (dur, mol, melodični mol, harmonični mol) čez dve oktavi,
- bere in igra akordične simbole v različnih stilih, v jazzu in zabavni glasbi,
- transkribira bas solo in bas linije,
- igra formo Rhythm Change (učenje različnih tem na to podlago, walking bas, improvizacija).

Šole/metode, etude

- F. Simadl: Šola za kontrabas
- Bille: Šola za kontrabas
- J. Patitucci: How To Play Walking Basslines
- J. Goldsby: The Jazz Bass Book
- J. Goldsby: Bass Notes for Acoustic and Electric Bass
- J. Goldsby: Jazz Bowing Techniques
- J. Stinnett: The Music of Paul Chambers
- R. Brown: The Bass Method
- R. Appleman: Sight Reading
- J. Patitucci: 60 Melodic Etudes

Skladbe

- M. Lewis: How High The Moon
- J. Pastorius: The Chicken
- K. Dorhman: Blue Bossa
- C. Porter: What Is This Thing Called Love
- J. Henderson: Record me
- The New Realbook (Sher Music Co.)

Opombe

Poleg navedenih šol/metod, etud, skladb ipd. lahko uporabljamo tudi drugo ustrezno literaturo.

Izpitne vsebine

- Različni modusi durove lestvice in melodičnega mola čez dve oktavi
- Dve skladbi iz jazz standarda (bas linija, melodija, bas solo)
- Skladba slovenskega avtorja s področja jazza in zabavne glasbe
- Transkripcija basovske linije ali sola
- Etuda

Učenec izvaja vse izpitne vsebine na pamet.

5 STANDARDI ZNANJA

Nižja stopnja

Po končani nižji stopnji šolanja so učenci sposobni samostojno nastopati in ob spremljavi izvajati skladbe po notnem zapisu in na pamet. Pridobili so osnovno tehnično znanje ter ritmično in tonsko urejenost, tako da so sposobni igrati v manjšem jazz ansamblu.

Višja stopnja

Po končani višji stopnji osnovnega glasbenega izobraževanja so učenci usposobljeni samostojno nastopati in ob spremljavi izvajati skladbe tako po notnem zapisu kot tudi na pamet. Pridobili so osnovno tehnično znanje ter ritmično in tonsko urejenost, obvladujejo dinamične in agogične, kakor tudi artikulacijske zahteve. Lahko se vključujejo v jazz ansamble ali jazz orkester.

5.1 MINIMALNI STANDARDI ZNANJA

Minimalni standardi znanja opredeljujejo dosežke učenca in so mejna kategorija, ki se izkazuje z oceno zadostno (2). Vključujejo obseg in kakovost znanj, spretnosti in veščin, ki jih v skladu z operativnimi cilji (dejavnosti in vsebine) v učnem načrtu predmeta jazz kontrabas – bas kitara učenec razvija med šolskim letom in izkaže ob koncu šolskega leta ter so nujno predznanje za nadaljnje učenje v naslednjem razredu.

Za minimalni standard učenci izvajajo program z nekaterimi pomanjkljivostmi v artikulaciji, dinamiki, poudarkih ipd., v počasnejšem tempu od zahtevanega, a s povečini natančnimi tonskimi višinami in ritmom, kljub temu pa je učenčeva izvedba še vedno sprejemljiva.

1. razred

Učenec še zadovoljivo:

- igra lestvico in trozvok v polovični in prvi legi,
- igra v čisti intonaciji,
- pozna in uporablja osnovne oznake za dinamiko od p do f,
- izvaja lažje etude in skladbe iz literature, navedene v operativnih ciljih predmeta/vsebine, ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

2. razred

Učenec še zadovoljivo:

- pozna in bere note do 4. lege,
- z osnovnimi basovimi toni spremlja preproste skladbe,
- bere in razume osnovne akordne simbole in hkrati igra bas linijo,
- igra preproste melodije,
- izvaja lažje etude in skladbe iz literature, navedene v operativnih ciljih predmeta/vsebine, ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

3. razred

Učenec še zadovoljivo:

- izvaja osnovno dinamiko od p do f,
- igra izbrane durove in molove lestvice čez eno oktavo,
- igra preproste ljudske in zabavne skladbe,
- izvaja lažje etude in skladbe iz literature, navedene v operativnih ciljih predmeta/vsebine, ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

4. razred

Učenec še zadovoljivo:

- igra izbrane durove in molove lestvice čez dve oktavi,
- igra razložene akorde čez dve oktavi,
- pozna latin bas linije (bossa nova, samba, afro cuban idr.),
- izvaja lažje etude in skladbe iz literature, navedene v operativnih ciljih predmeta/vsebine, ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

5. razred

Učenec še zadovoljivo:

- igra durove in molove lestvice, trozvoke in četverozvoke čez dve oktavi,
- bere in igra akordične simbole v različnih ritmiških skladbah,
- igra bebop temo,
- igra preproste jazzovske skladbe,
- izvaja lažje etude in skladbe iz literature, navedene v operativnih ciljih predmeta/vsebine, ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

6. razred

Učenec še zadovoljivo:

- igra kadence II-V-I v duru in molu,
- igra lestvice, trozvoke in četverozvoke čez dve oktavi,
- bere in igra akordične simbole v različnih stilih,
- igra jazzovske skladbe,
- transkribira melodije preprostih jazzovskih skladb,
- zna igrati v manjši glasbeni zasedbi,
- izvaja lažje etude in skladbe iz literature, navedene v operativnih ciljih predmeta/vsebine, ali iz druge ustrezne literature po izboru učitelja.

6 DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Osnovna naloga, ki jo morajo učitelji izpolniti ob učnem načrtu, je razviti pri učencih ljubezen do glasbe in ustvariti v njih željo po muziciranju. Zaradi individualnega načina poučevanja naj učni načrt s sistematično razvrščenim gradivom ne bo toga učiteljeva obveznost, temveč orientacija in pomoč pri vzgoji bodočih glasbenikov. Priporočljivo je, da učenci usvojeno znanje čim večkrat pokažejo na internih in javnih nastopih.

7 IZVEDBENI STANDARDI IN NORMATIVI

MATERIALNI POGOJI

Primerno velika, akustično in zvočno izolirana učilnica, standardna oprema za individualni pouk, kontrabas, električna bas kitara, ojačevalec za učitelja in učenca, klavir ali pianino, stensko ogledalo, strokovno gradivo, strokovna literatura in avdiovizualna oprema za predvajanje gradiva.

POGOJI ZA VPIS

Primerna starost (10 let) in glasbene ter fizične dispozicije za igranje jazz kontrabasa – bas kitare, ki jih kandidat dokaže na sprejemnem preizkusu.

PREVERJANJE IN OCENJEVANJE ZNANJA

Preverjanje in ocenjevanje znanja se izvaja v skladu s Pravilnikom o preverjanju in ocenjevanju znanja in napredovanju učencev v glasbenih šolah.

ZNANJA IZVAJALCEV

Jazz kontrabas – bas kitara	Učitelj	<ul style="list-style-type: none">◆ visokošolskega izobraževanja jazz kontrabasa◆ katerega koli visokošolskega izobraževanja ali srednješolskega izobraževanja jazz kontrabasa po določenih 93. člena ZOFVI
--------------------------------	---------	--